

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested:	Teams, Digitalt
Dato:	10.09.2025
Tidspunkt:	16:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 39/2025	Godkjenning av innkalling / protokoll		
ST 40/2025	Delegerte saker		
ST 41/2025	Referatsaker		
ST 42/2025	Junkerdal nasjonalpark - Klage på pålegg om stans av byggearbeid - *****	X	2015/2032
ST 43/2025	Junkerdal nasjonalpark- dispensasjon til motorisert ferdsel med helikopter i forbindelse med forsikringssak- Roald Ingvaldsen		2011/5831
ST 44/2025	Eventuelt		

ST 39/2025 Godkjenning av innkalling / protokoll
ST 40/2025 Delegerte saker
ST 41/2025 Referatsaker

Arkivsaksnr: 2011/5831-35

Saksbehandler: Marte Brekke

Dato: 02.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	43/2025	10.09.2025

Junkerdal nasjonalpark- dispensasjon til motorisert ferdsel med helikopter i forbindelse med forsikringssak- Roald Ingvaldsen

Forslag til vedtak

Roald Ingvaldsen gis tillatelse til bruk av helikopter for frakt av materialer og utstyr til vedlikehold av sin hytte ved Salbergvatnet i Junkerdal nasjonalpark.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark § 3 pkt. 6.3 bokstav c.)

Roald Ingvaldsen gis videre dispensasjon fra verneforskriftens motorferdselsforbud for å transportere håndverkere som skal utføre arbeidet inn med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Vilkår for tillatelsen:

- All flyging under 300 m.o.b. utenom angitte formål er forbudt.
- Tillatelsen gjelder for til sammen fire (4) turer i perioden 10. september til 31. oktober 2025 i tidsrommet 07.00-23.00. Tur/retur regnes som én tur.
- Helikopteret skal benytte korteste trasé inn og ut av nasjonalparken.
- Det tillates at to (2) av de totalt 4 innvilgede turene kan benyttes for å transportere håndverkere som skal utføre reparasjonsarbeidet.
- Tillatelsen skal medbringes i helikopteret.

Dispensasjonen gjelder kun fra verneforskriften. Det må i tillegg innhentes tillatelser fra kommunen og grunneier.

Bakgrunn

Frøde Ingvaldsen søker på vegne av Roald Ingvaldsen om tillatelse til bruk av helikopter for å frakte inn materiell og personell for utbedring av naturskade på sin hytte (1840-69/1/21) ved Salbergvatnet i Junkerdal nasjonalpark.

På sen vinteren oppdaget hytteeierne naturskade på pipa på hytta si. Som følge av storm har pipa knekt i takskillet. Pipehatten har også fått skader. Dette har ført til vanninntrenging langs pipa inne i hytta, og fuktskader på panelet. Skaden er blitt en forsikringssak, og er nødvendig å utbedre før vinteren. Det vil derfor være behov for å fly inn materiell og snekkere for å utbedre skaden på hytta så raskt som mulig.

I e-post fra 12. august 2025 blir det spesifisert at det er behov for 4 turer (tur/retur) og de må trolig ha tillatelsen gjeldene ut oktober, siden saksbehandlingen har tatt lang tid. Det skal fraktes inn pipeelementer, sement, kamstål, stålrør for innerpipe, samt verktøy/utstyr for jobben.

Skaden er godkjent som naturskade av forsikringsselskapet (se vedlegg).

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter Junkerdal nasjonalpark, og skal behandle søknader om motorisert ferdsel verneområdet.

Formålet med Junkerdal nasjonalpark er:

- *å bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.*
- *å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.*

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt innen Junkerdal nasjonalpark. Verneforskriften åpner likevel opp for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hyttene i området med helikopter.

Verneforskriften åpner ikke for å gi tillatelse til motorisert ferdsel for persontransport. Dette forholdet må derfor vurderes etter naturmangfoldlovens dispensasjonsbestemmelse i § 48.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 jf. naturmangfoldloven (nml.) § 7.

Vurdering

Lavtflyging (under 300 m) er i utgangspunktet forbudt i Junkerdal nasjonalpark da dette kan føre til forstyrrelser av dyrelivet, tamrein og folks naturopplevelse ved besøk i området. Verneforskriften åpner opp for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og materialer til hytter etter søknad. I forvaltningsplanen til Junkerdal nasjonalpark står det at transport av varer og materialer til hytter fortrinnsvis skal foregå på vinteren med snøskuter. Ved spesielle tilfeller kan det gis tillatelse til bruk av helikopter. Behovet for helikoptertransport av materialer for å reparere uventede naturskader på en hytte anses som legitimt, spesielt siden arbeidet bør gjennomføres før vinteren for å unngå ytterligere skader på hytta.

En del av formålet med Junkerdal nasjonalpark er å gi allmenheten anledning til uforstyrret naturopplevelse når de besøker nasjonalparken. Støy fra helikopter kan virke forstyrrende på både besøkendes naturopplevelse og dyrelivet i verneområdet. Vi vurderer likevel støyen fra de omsøkte flyvningene å være raskt forbigående. I tillegg vil helikoptertransport i barmarkssesongen være mer skånsomt enn markgående kjøretøy.

Vurdering av persontransport

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har en streng praksis for persontransport i nasjonalparken, hvor dette normalt ikke dispenseres for, med mindre verneforskriften åpner for dette. Av hensyn til verneverdiene er det en målsetning at den motoriserte ferdselen i nasjonalparken holdes på lavest mulig nivå. Verneforskriften åpner ikke for ren persontransport med motoriserte kjøretøy. Saken må derfor vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Bestemmelsen sier følgende:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Adgangen til å gi dispensasjon etter nml. § 48 er snever, og bestemmelsen kan ikke anvendes for å utvide rammene som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen er ment som en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses ved/ eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert ved vernetidspunktet. I saksbehandlingen skal forvaltningsmyndigheten alltid vurdere om utfallet av saken kan gi presedens. Dersom persontransport tillates i denne omgangen, må det tas høyde for at det kan komme lignende søknader i fremtiden. Likebehandlingsprinsippet vil gjelde ved slike tilfeller. Forvaltningsmyndigheten står likevel fritt til å endre praksis, dersom denne skulle føre til for stor samlet belastning på verneverdiene jf. nml. § 10.

Miljødirektoratets veileder M.106 om forvaltning av verneforskrifter sier at dersom et omsøkt tiltak er nødvendig av sikkerhetshensyn, kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 andre alternativ. Med sikkerhetshensyn menes blant annet sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom. I tillegg er det et vilkår at tiltaket må være nødvendig. I denne saken anser vi dette vilkåret som oppfylt.

Naturskader på eiendom er i de fleste tilfeller både uforutsett og uforskyldt. Forvaltningsmyndigheten har forståelse for at det er ønskelig å få gjort nødvendige reparasjoner før tiden fører til ytterligere skader på hytta. Det er likevel viktig at tiltakshaver planlegger logistikken rundt arbeidet godt, slik at den strengt nødvendige motorferdselen holdes til et minimum. Antallet turer det søkes om virker å være nøkternt med tanke på skadens omfang i denne saken. Vi tolker det slik at det er behov for to turer til selve frakten av materialer og utstyr, og to turer til innflyging/utflyging av håndverkere til å utføre jobben.

Vurdering etter Naturmangfoldlovens §§ 8 – 12

Det er ikke registrert nyere forekomster av prioriterte, truede eller nær truede arter i området, som vurderes å bli nevneverdig negativt påvirket av helikopterflygingen. Videre ligger tidsrommet av flygingen utenfor sårbare perioder for dyrelivet. Kunnskapsgrunnlaget i denne vurderingen er hentet fra karttjenestene Nordlandsatlas naturvernkart og reindriftskart, Artsdatabankens sensitive artsdata og Riksantikvarens lukkede karttjeneste for kulturminner. Kravet til vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfold i naturmangfoldloven § 8 vurderes som oppfylt, i den grad det er rimelig for sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Junkerdal nasjonalpark har beiteområder for tamrein. Området det skal flys i er i stor del utnyttet som høstbeite for tamrein, og faller delvis sammen med reinsens parringsland. Parringstid begynner i slutten av september og tidsperioden det kan flys i bør derfor begrenses. Store forstyrrelser kan føre til avbrutte parringsforsøk, som kan føre til økonomiske tap for

Balvatn reinbeitedistrikt. I dialog med Balvatn reinbeitedistrikt ble det vurdert at denne flygingen ikke vil komme i konflikt med parringstiden, ettersom det er snakk om et begrenset antall turer.

Kunnskapsgrunnlaget anses å være godt nok til å kunne fatte vedtak i saken jf. nml. § 9 om føre-var-prinsippet. Vilkår i tillatelsen er også delvis satt med hensyn til dette prinsippet. Videre vurderes dette tiltaket, sammen med annen lovlig virksomhet i området å ikke gi for stor samlet belastning på verneverdiene jf. nml. § 10. Vi vil understreke at tiltakshaver er ansvarlig for kostnadene ved eventuelle miljøforringelser jf. nml. 11. Nml. § 12 er ikke relevant, da helikoptertransport anses å være eneste praktisk mulige transportmiddel i denne saken.

Konklusjon

Med bakgrunn i vurderingen gis Roald Ingvaldsen tillatelse til frakt av materialer og utstyr til reparasjonsarbeid etter naturskade på sin hytte ved Salbergvatnet. Videre vurderer nasjonalparkstyret at det ved naturskade på eiendom kan gis dispensasjon fra verneforskriften for inn- og utfrakt av håndverkere til å utføre arbeidet i denne omgangen. Bakgrunnen er uforutsett skade på eiendommen etter storm, hvor det nå haster å ferdigstille reparasjonsarbeidet før vinteren, for å unngå ytterligere skade på hytta. Tillatelsen gis med vilkår.

Klageadgang:

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir opphevet eller endret, vil klagen bli oversendt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Norsk Naturskadepool

Takstrapport

Koordineringsnr.		Takstfirmaets referansenr.	
Forsikringsselskap	JBF	Skadenr.	406640-61459
Forsikringsavtalenr.	565643	Oppdraget rekvirert av	Emilie Gjerde Frøystad
Forsikringstype	Boligforsikring	Oppdraget mottatt dato	08.05.2025

Takstfirma	Fausketakst AS	Takstkonsulent	Jan Eirik Olsen
Adresse	Trivselsveien 98	Telefon	4797726314
Postnr.	8214	Sted	Fauske
		Epost	post@fausketakst.no

Forsikringstaker	Roald Erling Ingvaldsen	Skadeadresse	Storengdalen 12, 8255 RØKLAND
Adresse	Evenesdalveien 235	Kommune	Saltdal
Postnr.	8255	Sted	Røkland
		Gnr/Bnr	69/1. Festenummer 21
Kontaktperson	Frode Ingvaldsen (sønn)	Bygningsnr.	
Epost	Frode.Ingvaldsen@kis.no	Telefon	+93000349
Lengdegrad	7490505N	Breddegrad	531248Ø

Skade meldt som	Storm	Skadedato	Skadedato er usikkert, men det har vært flere stormer sist vinter
Faktisk skadeårsak	Skadeårsak er storm	Hendelse	

Er det andre skader i området med samme årsak? Kjenner ikke til andre skader i dette området
Topografi, stedlige forhold, antatt vindstyrke og -retning, nedbørsmengde og -intensitet og vannstand: Eiendommen ligger i Junkerdal Nasjonalpark, mellom Storengdalen i nord og Skaiti i sør, ca. 700 moh. Tidvis værhardt fjell område og topografien kan gi variasjoner i vindstyrke og vindretning. Skade oppdaget den 25/4-2025. Det siste året har det vært flere stormer, men skade dato er usikkert da hytten er ikke brukt det siste året.

Skadet objekt	Bygning nr.	Tidligere skade, evt. når	Forsikrings-form (fullverdi, førsterisiko eller annet)	Byggeår	Reparasjonskostnader for materialer og arbeid, eks. mva. kr	Mangelfull, svak eller svekket konstruksjon? Ja/nei
Vertikaldelt Hytte hvor FT eier halvpart.	1	Ja. 2000	Hytte Standard	1994	Ca. Kr. 40000,- Sum stipulert.	Usikkert. Befaring ikke utført.

Samlet pris for materialer og arbeid, eksklusiv merverdiavgift	Ca. Kr 40000,-
--	----------------

Hendelsesforløp

Vertikaldelt hytte fra 90 -tallet er oppført i et værhardt fjellområde. Den siste vinteren har det vært «mye uvær» og FT har ikke brukt hytten det siste året.

Skadeårsak er storm, da pipe er knekt i gjennomføring. Det er grunn til å tro at vibrasjoner i konstruksjonen er en medvirkende årsak til at skaden oppsto.

I 2000 ble taket revet av i storm, og da ble også pipen skadet.

Prisene på skadedagen skal legges til grunn. Reparasjonskostnadene skal beregnes i samsvar med selskapets vilkår.

Dersom det krysses 'Ja' for mangelfull, svak eller svekket konstruksjon, må dette beskrives og konkretiseres for hver enkelt bygning i avsnittet 'Konklusjon' på neste/de neste sidene.

Besiktigelsesdato	Til stede ved besiktigelsen	Dato og underskrift av takstkonsulent
Kontor-takst 22.05.2025	Dette er en kontortakst hvor befaring ikke er utført. Info gitt av sønn til FT	 22.05.2025

Norsk Naturskadepool

Koordineringsnr.:

Utfyllingsveileder finnes på www.naturskade.no.

Skadet objekt	<i>Vertikaldelt Hytte med 2 enheter. FT eier 1/2 part.</i>		Bta 37	Etasjer 1
Ansvarlig utførende for den skadde bygning/bygningsdel <i>Myrland Bygg (Firma eksisterer ikke)</i>	Tiltakshaver for den skadde bygning/bygningsdel <i>FT</i>		Kontrollerende utførende for den skadde bygning/bygningsdel <i>Ukjent</i>	
Alder skadet del: <i>31 år</i>	Tidligere skadet? <i>ja</i>		Hva slags skade <i>Stormskade i 2000 hvor yttertak ble revet av og samme pipe ble skadet.</i>	Hvem dekket skaden <i>JBF</i>

Beskrivelse av skadet objekt samt tilstand & Skadeomfang beskrevet

Skadet objekt	Beskrivelse av skadet objekt samt tilstand	Skadeomfang beskrevet
<i>Vertikaldelt Hytte</i>	Hytten er fundamentert på pilarer, med standard etasjeskiller og yttervegger av bindingsverk med tosidig kledning. Saltak med taksperrer (ca. 30 graders vinkel) kledd med metall takplater. Pipe er av type leca elementpipe med overliggende metallbeslag over yttertak. Hytten var ifg. eier i alminnelig bra stand.	Pipen er knekt ved takgjennomføring og deler av underbeslag er skadet/deformert av vinden. Hytten ligger ca. 13 km fra bilvei og det må forventes ekstra kostnader i forbindelse med rigg og transport.

Reparasjon

Skadet objekt	Normal reparasjonstid	Arbeidet ønskes utført av	Hvis innhentet tilbud, for hvilke arbeider og firma
<i>Hytte</i>	<i>20 t</i>	<i>Innleid hjelp</i>	

Forbedringer & Fremdrift

Skadet objekt	Forbedringer	Fremdrift
<i>Hytte</i>	<i>Det kan være nødvendig med forbedringer. Skadde objekter skal ha innfestinger og være i slik stand at de tåler vindpåkjenninger gjeldende for området. Ved reparasjon av skaden må kravet legges til grunn. Eventuelle merkostnader i tillegg til slik objektet var før skaden er IKKE medtatt i taksten.</i> Pipen har vært skadet tidligere pga. storm. Stålpipes bør vurderes, i stedet for reparasjon av element pipe.	<i>Foreløpig ingen fremdriftsplan</i>

Konklusjon

Det er ikke påvist årsakssammenheng mellom svak konstruksjon og at skaden oppstod.
Bygningen er antatt oppført i henhold til oppføringstidspunktets krav og byggeskikk.

Trebygning med elementpipe antas å være i bra forfatning.

Erfaringsmessig slites konstruksjonene over tid, spesielt i værharde områder. Bygget/pipe kan sannsynligvis være noe svekkes med hensyn til styrke og stivhet, da den tidligere har vært skadet.

Det er imidlertid ikke påvist at det var dette forholdet som forårsaket skaden, men det kan ha hatt en medvirkende årsak.

Det overveiende sannsynlig at skaden har oppstått som følge av vind av storm/orkan styrke.

Regress

Ser ingen grunnlag for regress.

Vedlegg (avkryssing)

- ☐ Konstruksjonsskisse
- ☒ Bilder
- ☐ Tegninger
- ☒ Kartskisse
- ☐ Kalkyle
- ☐ Værdata ikke innhentet, da skadedato er usikker.
- ☐ Annen dokumentasjon (f.eks. tilbud, prisoverslag m.m.)

Bilder av skadet objekt/fra skadestedet med kommentarer

Bilder

Besiktigelsesbesøk

Skadeårsak er Storm. Skadedato usikkert. Bilde under viser to piper, hvor øverste pipe, til venstre tilhører FT

Bilde av skadeårsaken

Todelt hytte med to separate enheter. FT eier halvpart på ca. 37 m2

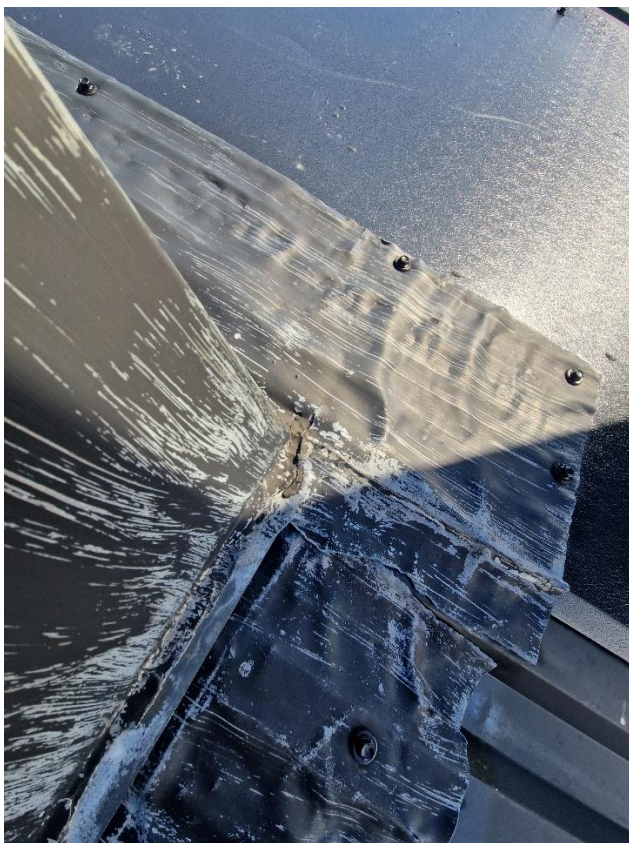
Planskisse

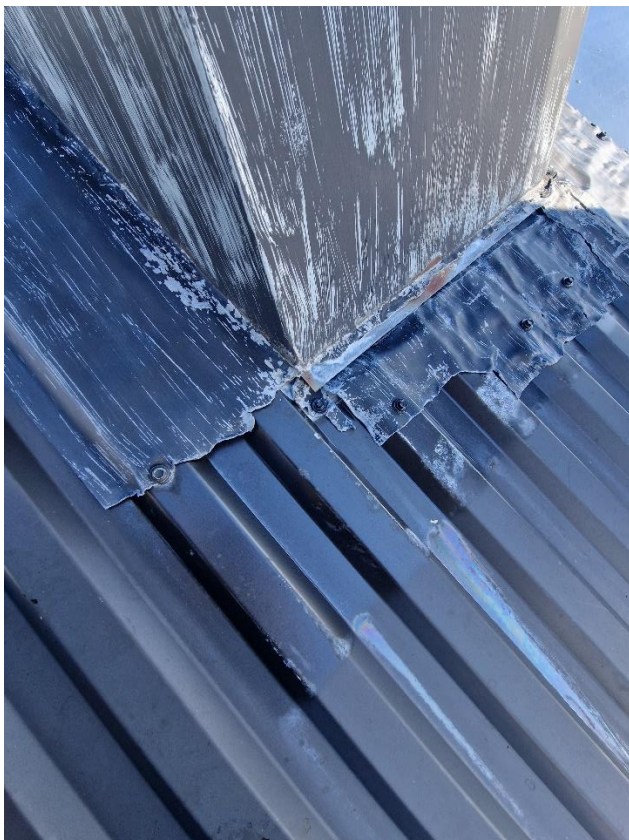
Skadet pipe

Skadet pipe

Deformert underbeslag

Deformert underbeslag

Synlig fukt på innvendig pipevange

Synlig fukt på innvendig pipevange

Det ligger en videosnutt i in4mo, som viser at pipen er løs/ knekt.

SKADEMELDING

Forsikringstaker

Navn

Roald Erling Ingvaldsen

Boligforsikring

Forsikringsavtale

565643

Skadenummer

406640

Skadedato

26.04.2025

Hendelse

Hva har skjedd?

Naturskade

Hva er skadet/mistet? *

Bygning

Naturskade

Hva er årsaken til skaden?

Storm

Informasjon om hendelsen

For å kunne hjelpe deg raskest mulig trenger vi en nøyaktig beskrivelse av hva som skjedde

Ved besøk på min hytte denne helgen oppdaget vi at det rant fukt/vann ned langs pipen. ifbm dette måtte vi sjekke pipen oppe på taket. Det viser seg at den er knekt i takskillet og at pipehatten/blyet er skadet slik at der er vanninntrenging. Denne hytta er lite besøkt denne vinteren, så dette har trolig skjedd på et tidligere tidspunkt. Området hytte er satt opp i er nasjonalpark og med røffe værforhold, begrenset adgang med kjøretøy kun vinterhalvåret 6 turer pr år. Siste kjøring 1 mai, utvidet disp må søkes ved eventuell taksering av skade.

Hva er skadet?

Pipe er knekt (men står oppreist i pipehatt)
Vanninntrengning rundt pipe, noe fuktskader i panel rundt pipen innvendig

Har en håndverker/forhandler vurdert skaden?

Trenger takstmann for vurdering

Har du hatt samme/tilsvarende skade tidligere?

Ja

Har du en lignende forsikring i et annet selskap?

Nei

Kontaktinformasjon

Din registrerte e-postadresse hos oss

Frode.Ingvaldsen@kis.no

Ditt registrerte telefonnummer hos oss

97105665

Hvis du ønsker å bli kontaktet på et (annet) telefonnummer, kan du legge til det her.

93000349

Betalingsinformasjon

Ditt registrerte kontonummer hos oss

46281005871

Annen informasjon

Har du annen relevant informasjon om saken som du ønsker å legge til?

Legg til informasjon som du mener er relevant for saken

Ja

Har tatt bilder. For en god del år siden siden ble deler av taket revet av i kraftig storm, utbedringer ble da gjort av entreprenør, Nytt tak, rep piper. Vertikaldelt hytte med 2 eiere

ST 44/2025 Eventuelt